

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO KỲ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT CHUYÊN
HẢI PHÒNG Năm học 2020 – 2021

ĐỀ CHÍNH THỨC

ĐỀ THI MÔN TOÁN

Thời gian làm bài: 150 phút (không kể thời gian giao đề)
Lưu ý: Đề thi gồm 01 trang, thí sinh làm bài vào tờ giấy thi

Bài 1. (2,0 điểm)

a) Cho biểu thức $P = \left(\frac{2\sqrt{x}}{x\sqrt{x} + \sqrt{x} - x - 1} - \frac{1}{\sqrt{x} - 1} \right) : \left(1 + \frac{\sqrt{x}}{x + 1} \right)$.

Rút gọn P . Tìm tất cả các giá trị của x để $P \leq -\frac{1}{7}$.

b) Cho phương trình ẩn x là $x^2 - px + q = 0$ (1) (với $p; q$ là các số nguyên tố). Tìm tất cả các giá trị của p và q biết phương trình (1) có nghiệm là các số nguyên dương.

Bài 2. (2,0 điểm)

a) Giải phương trình $(x + 1)\sqrt{-x^2 + 2x + 6} = 3 + 2x$.

b) Giải hệ phương trình $\begin{cases} x^2 + y^2 = 2xy^2 \\ \frac{3}{x} + \frac{1}{y} = 2 \end{cases}$.

Bài 3. (3,0 điểm)

Cho tam giác ABC vuông tại A ($AB < AC$), M là trung điểm cạnh BC . P là một điểm di động trên đoạn AM (P khác A và M). Đường tròn đi qua P , tiếp xúc với đường thẳng AB tại A , cắt đường thẳng BP tại K (K khác P). Đường tròn đi qua P , tiếp xúc với đường thẳng AC tại A , cắt đường thẳng CP tại L (L khác P).

a) Chứng minh $BP \cdot BK + CP \cdot CL = BC^2$.

b) Chứng minh đường tròn ngoại tiếp tam giác PKC luôn đi qua hai điểm cố định.

c) Gọi J là tâm của đường tròn ngoại tiếp tam giác PKC và E là giao điểm thứ hai của đường tròn này với đường thẳng AC . Gọi I là tâm của đường tròn ngoại tiếp tam giác PLB và F là giao điểm thứ hai của đường tròn này với đường thẳng AB . Chứng minh $EF \parallel IJ$.

Bài 4. (1,0 điểm)

Cho ba số dương x, y, z thỏa mãn $xy + yz + zx = 5$. Chứng minh

$$\frac{x}{\sqrt{x^2 + 5}} + \frac{y}{\sqrt{y^2 + 5}} + \frac{3z}{\sqrt{6(z^2 + 5)}} \leq \frac{2\sqrt{6}}{3}$$

Đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi nào?

Bài 5. (2,0 điểm)

a) Giải phương trình nghiệm nguyên $x^2y - xy - 2x^2 + 5x = 4$.

b) Giả sử rằng A là tập hợp con của tập hợp $\{1; 2; 3; \dots; 1023\}$ sao cho A không chứa hai số nào mà số này gấp đôi số kia. Hỏi A có thể có nhiều nhất bao nhiêu phần tử?
----- Hết -----

Họ tên thí sinh:.....Số báo danh:

Cán bộ coi thi 1:.....Cán bộ coi thi 2:.....

Bài	Đáp án	Điểm
1 (2,0 điểm)	a) (1,0 điểm)	
	$P = \left(\frac{2\sqrt{x}}{(x+1)(\sqrt{x}-1)} - \frac{1}{\sqrt{x}-1} \right) : \left(\frac{x+\sqrt{x}+1}{x+1} \right) \quad \text{ĐK: } x \geq 0, x \neq 1$	0,25
	$\Leftrightarrow P = \frac{2\sqrt{x}-x-1}{(x+1)(\sqrt{x}-1)} \cdot \frac{x+1}{x+\sqrt{x}+1} \Leftrightarrow P = \frac{1-\sqrt{x}}{x+\sqrt{x}+1}$	0,25
	$P \leq -\frac{1}{7} \Leftrightarrow \frac{1-\sqrt{x}}{x+\sqrt{x}+1} \leq -\frac{1}{7} \Leftrightarrow 7-7\sqrt{x} \leq -x-\sqrt{x}-1 \quad (\text{do } x+\sqrt{x}+1 > 0 \forall x \geq 0)$	0,25
	$\Leftrightarrow x-6\sqrt{x}+8 \leq 0$	
	$\Leftrightarrow (\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}-4) \leq 0 \Leftrightarrow 2 \leq \sqrt{x} \leq 4 \Leftrightarrow 4 \leq x \leq 16.$	0,25
	b) (1,0 điểm)	
	Điều kiện để phương trình (1) có nghiệm là $\Delta = p^2 - 4q \geq 0$ (*)	
	Áp dụng định lý Vi-et ta có $\begin{cases} x_1 + x_2 = p \\ x_1 x_2 = q \end{cases}$ với $x_1, x_2 \in \mathbb{Z}^+$.	0,25
	Vì q là số nguyên tố nên $x_1 = 1$ hoặc $x_2 = 1$	0,25
Nếu $x_1 = 1$ thì $1 + x_2 = p$ và x_2 là các số nguyên tố liên tiếp, suy ra x_2 là số nguyên tố chẵn nên $x_2 = q = 2; p = 3$. Tương tự, nếu $x_2 = 1$ thì $x_1 = q = 2; p = 3$	0,25	
Ta thấy $q = 2; p = 3$ thỏa mãn điều kiện (*) là các giá trị cần tìm.	0,25	
2 (2,0 điểm)	a) (1,0 điểm)	
	Đặt $a = x+1; b = \sqrt{-x^2+2x+6}; b \geq 0$	
	Ta được $\begin{cases} ab = 3+2x \\ a^2 + b^2 = 4x+7 \end{cases} \Rightarrow (a-b)^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} b = a-1 \\ b = a+1 \end{cases}$	0,5
	Nếu $b = a-1$, thay vào ta được: $\sqrt{-x^2+2x+6} = x \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x^2 - x - 3 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{1+\sqrt{13}}{2}$	0,25
	Nếu $b = a+1$ thay vào ta được: $\sqrt{-x^2+2x+6} = x+2 \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -2 \\ x^2 + x - 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{-1+\sqrt{5}}{2} \\ x = \frac{-1-\sqrt{5}}{2} \end{cases}$	0,25
Vậy nghiệm của phương trình là $x \in \left\{ \frac{-1+\sqrt{5}}{2}; \frac{-1-\sqrt{5}}{2}; \frac{1+\sqrt{13}}{2} \right\}$		
b) (1,0 điểm)		
Với điều kiện $x, y \neq 0$ thì hệ phương trình trở thành $\begin{cases} x^2 + y^2 = 2xy^2 \\ xy + 3y^2 = 2xy^2 \end{cases}$	0,25	
$\Rightarrow x^2 - xy - 2y^2 = 0$		

$\Rightarrow x^2 + xy - 2xy - 2y^2 = 0 \Leftrightarrow (x+y)(x-2y) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = -y \\ x = 2y \end{cases}$	0,25
Nếu $x = -y \Rightarrow \begin{cases} x = -y \\ x^2 + x^2 = 2x^3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -y \\ x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = -1 \end{cases}$ do $x, y \neq 0$.	0,25
Nếu $x = 2y \Rightarrow \begin{cases} x = 2y \\ 4y^2 + y^2 = 4y^3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2y \\ y = \frac{5}{4} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{5}{2} \\ y = \frac{5}{4} \end{cases}$ do $x, y \neq 0$.	0,25
Vậy hệ phương trình có hai nghiệm $(x; y) \in \left\{ (1; -1), \left(\frac{5}{2}; \frac{5}{4}\right) \right\}$	

3 (3,0 điểm)	
Đáp án cho trường hợp hình vẽ trên, các trường hợp khác chứng minh tương tự.	
a) (1,0 điểm)	
BA là tiếp tuyến của đường tròn (APK) nên $BA^2 = BP \cdot BK$ (1)	0,5
CA là tiếp tuyến của đường tròn (APL) nên $CA^2 = CP \cdot CL$ (2)	0,5
Từ (1) và (2) suy ra $BP \cdot BK + CP \cdot CL = BA^2 + CA^2 = BC^2$	0,5
b) (1,0 điểm)	
Gọi AH là đường cao của tam giác $ABC \Rightarrow BA^2 = BH \cdot BC$ (3)	0,5
Từ (1) và (3) $\Rightarrow BP \cdot BK = BH \cdot BC$. Suy ra tứ giác $HPKC$ nội tiếp nên đường tròn ngoại tiếp tam giác PKC đi qua hai điểm cố định là C và H .	0,5
c) (1,0 điểm)	
Theo câu b) đường tròn (J) đi qua H . Chứng minh tương tự (I) đi qua H . (I) và (J) cắt nhau tại H, P nên $IJ \perp HP$ (4)	0,25
$HPEC$ nt $\Rightarrow \widehat{AEP} = \widehat{PHC}$ (5)	0,25
$HPFB$ nt $\Rightarrow \widehat{AFP} = \widehat{PHC}$ (6)	0,25
Từ (5) và (6) suy ra tứ giác $APEF$ nội tiếp nên $\Rightarrow \widehat{EPF} = \widehat{EAF} = 90^\circ \Rightarrow PE \perp PF$	0,25

	<p>Gọi G là giao điểm của HP và EF. Do các tứ giác $HPEC$ và $APEF$ nội tiếp nên $\widehat{GPE} = \widehat{HCE} = \widehat{MCA} = \widehat{MAC} = \widehat{PAE} = \widehat{PFE}$</p> <p>$\Rightarrow \widehat{GPE} + \widehat{GEP} = \widehat{PFE} + \widehat{GEP} = 90^\circ \Rightarrow PG \perp EF$ hay $HP \perp EF$ (7)</p> <p>Từ (4), (7) suy ra $IJ \parallel EF$.</p>	0,5														
4 (1,0 điểm)	$P = \frac{x}{\sqrt{(x+y)(x+z)}} + \frac{y}{\sqrt{(y+z)(y+x)}} + \frac{3z}{\sqrt{6(z+x)(z+y)}}$	0,25														
	$= \frac{x}{\sqrt{6}} \sqrt{\frac{2}{x+y} \cdot \frac{3}{x+z}} + \frac{y}{\sqrt{6}} \sqrt{\frac{3}{y+z} \cdot \frac{2}{y+x}} + \frac{3z}{\sqrt{6}} \sqrt{\frac{1}{z+x} \cdot \frac{1}{z+y}}$ $\leq \frac{1}{2\sqrt{6}} \left(\frac{2x}{x+y} + \frac{3x}{x+z} + \frac{3y}{y+z} + \frac{2y}{y+x} + \frac{3z}{z+x} + \frac{3z}{z+y} \right) = \frac{1}{2\sqrt{6}} (2+3+3) = \frac{2\sqrt{6}}{3}$	0,5														
	<p>Đẳng thức xảy ra khi $\begin{cases} \frac{2}{x+y} = \frac{3}{y+z} = \frac{3}{z+x} \\ xy + yz + zx = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} z = 2x = 2y \\ 5x^2 = 5 \end{cases} \Leftrightarrow z = 2x = 2y = 2$</p>	0,25														
5 (2,0 điểm)	<p>a) (1,0 điểm)</p> <p>Phương trình ban đầu tương đương với $xy(x-1) = 2x^2 - 5x + 4$</p> <p>$\Rightarrow y(x-1) = \frac{2x^2 - 5x + 4}{x} = 2x - 5 + \frac{4}{x}$ (do $x \neq 0$)</p>	0,25														
	<p>Vì $x, y \in \mathbb{Z}$ nên $x \in \{\pm 1; \pm 2; \pm 4\}$</p>	0,25														
	<p>Lập bảng các giá trị</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>x</td> <td>-1</td> <td>1</td> <td>-2</td> <td>2</td> <td>-4</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>y</td> <td>$\frac{11}{2}$</td> <td>$\exists y$</td> <td>$\frac{11}{3}$</td> <td>1</td> <td>$\frac{14}{5}$</td> <td>$\frac{4}{3}$</td> </tr> </tbody> </table>	x	-1	1	-2	2	-4	4	y	$\frac{11}{2}$	$\exists y$	$\frac{11}{3}$	1	$\frac{14}{5}$	$\frac{4}{3}$	0,5
	x	-1	1	-2	2	-4	4									
	y	$\frac{11}{2}$	$\exists y$	$\frac{11}{3}$	1	$\frac{14}{5}$	$\frac{4}{3}$									
	<p>Mà $x, y \in \mathbb{Z}$ nên nghiệm của phương trình là $(x; y) = (2; 1)$</p>															
<p>b) (1,0 điểm)</p> <p>Chia các số từ 1 đến 1023 thành các tập con $A_0 = \{1\}, A_1 = \{2; 3\}, A_2 = \{4; 5; 6; 7\}, A_3 = \{8; 9; \dots; 15\}, A_4 = \{16; 17; \dots; 31\}, A_5 = \{32; 33; \dots; 63\}, A_6 = \{64; 65; \dots; 127\}, A_7 = \{128; 129; \dots; 255\}, A_8 = \{256; 257; \dots; 511\}, A_9 = \{512; 513; \dots; 1023\}$</p> <p>Để thấy số phần tử của tập A_k là $2^k, k = 0, 1, \dots, 9$.</p> <p>Nhận thấy $n \in A_k \Leftrightarrow 2n \in A_{k+1}$.</p>	0,25															
<p>Xét $A = A_9 \cup A_7 \cup A_5 \cup A_3 \cup A_1 \Rightarrow A = 512 + 128 + 32 + 8 + 2 = 682$, rõ ràng A không chứa số nào gấp đôi số khác.</p>	0,25															
<p>Ta chỉ ra rằng không thể chọn tập con có nhiều hơn 682 số thỏa mãn bài ra.</p> <p>Thật vậy: Giả sử tập A thỏa mãn yêu cầu bài toán và chứa a_k phần tử thuộc $A_k, k = 0, 1, \dots, 9$.</p> <p>Xét các tập hợp A_k và A_{k+1}. Với $m \in A_k$ tùy ý, ta có $2m \in A_{k+1}$. Số các cặp $(m, 2m)$ như vậy là 2^k và trong mỗi cặp như vậy có nhiều nhất một số thuộc A.</p>	0,25															
<p>Ngoài ra tập A_{k+1} còn chứa 2^k số lẻ, tức là có nhiều nhất $2^k + 2^k = 2^{k+1}$ số thuộc A được lấy từ A_k và A_{k+1}.</p> <p>Suy ra $a_0 + a_1 \leq 2^1, a_2 + a_3 \leq 2^3, a_4 + a_5 \leq 2^5, a_6 + a_7 \leq 2^7, a_8 + a_9 \leq 2^9$. Cộng các bất đẳng thức ta được $a_0 + a_1 + a_2 + \dots + a_9 \leq 682$. Vậy số phần tử lớn nhất của A là 682.</p>	0,25															

Chú ý: - Trên đây chỉ trình bày tóm tắt một cách giải, nếu thí sinh làm theo cách khác mà đúng thì cho điểm tối đa ứng với điểm của câu đó trong biểu điểm.

- Thí sinh làm đúng đến đâu cho điểm đến đó theo đúng biểu điểm.

- Trong một câu, nếu thí sinh làm phần trên sai, dưới đúng thì không chấm điểm.

- Bài hình học, thí sinh vẽ hình sai thì không chấm điểm. Thí sinh không vẽ hình mà làm vẫn làm đúng thì cho nửa số điểm của các câu làm được.

- Bài có nhiều ý liên quan tới nhau, nếu thí sinh công nhận ý trên để làm ý dưới mà thí sinh làm đúng thì chấm điểm ý đó.

- Điểm của bài thi là tổng điểm các câu làm đúng và không được làm tròn.